

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 8. jūnijā
(OR. en)

10048/23

PROCIV 39
IPCR 40
COHAFA 61
DEVGEN 102
JAI 762
ATO 32
CHIMIE 51
COEST 342

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	9798/23
Temats:	Secinājumi par visas sabiedrības noturības stiprināšanu civilās aizsardzības, tostarp gatavības ķīmiskajiem, bioloģiskajiem, radioloģiskajiem un kodolapdraudējumiem (CBRN), kontekstā

Pielikumā pievienoti minētie Padomes secinājumi, kurus Padome (Tieslietas un iekšlietas) apstiprinājusi 3955. sanāksmē, kas notika 2023. gada 8. un 9. jūnijā.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR VISAS SABIEDRĪBAS NOTURĪBAS STIPRINĀŠANU
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS, TOSTARP *CBRN* GATAVĪBAS, KONTEKSTĀ**

Ievads

1. Ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 196. pantu, ar ko veicina dalībvalstu sadarbību katastrofu novēršanā, un LESD 222. pantu, saskaņā ar kuru Savienība un tās dalībvalstis darbojas, ievērojot solidaritāti, ja kādu dalībvalsti ir skārusi katastrofa;
2. Uzsverot, ka pēdējos gados Eiropa ir pieredzējusi vairākas paralēlas ilgstošas, starpnozaru un pārrobežu krīzes, kas ietver Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, Covid-19 pandēmiju un lielu skaitu dabas katastrofu, piemēram, zemestrīces, meža ugunsgrēkus un plūdus, no kurām daudzas saasinājušās klimata pārmaiņu dēļ, un tām visām ir vajadzīga efektīva katastrofu pārvaldība, un atzīstot, ka, reaģējot uz šīm vajadzībām un apdraudējumiem, ir vajadzīga pieeja, kas aptver visas sabiedrības noturību;
3. Ņemot vērā Padomes 2009. gada secinājumus par ķīmiskās, bioloģiskās, radioloģiskās un kodoldrošības (*CBRN*) stiprināšanu Eiropas Savienībā – ES *CBRN* rīcības plāns ¹, Padomes 2009. gada secinājumus par informētības veicināšanu civilās aizsardzības jomā ², Padomes 2021. gada secinājumus par sagatavotības, reaģēšanas spējas un noturības pret turpmākām krīzēm uzlabošanu ³, Eiropadomes 2021. gada decembra secinājumus, kuros minēta mūsu kolektīvā gatavība, reaģēšanas spējas un noturība saistībā ar turpmākām krīzēm kā viena no Savienības galvenajām transversālajām politiskajām prioritātēm ⁴, un Padomes 2022. gada secinājumus par civilās aizsardzības pasākumiem saistībā ar klimata pārmaiņām ⁵, kuros uzsvērts, ka ir vajadzīgas intensīvākas darbības, lai palielinātu novēršanas, gatavības un reaģēšanas spējas saistībā ar klimata pārmaiņām, kā arī tas, cik svarīgs ir iedzīvotāju ieguldījums viņu pašu drošībā un noturībā;

¹ 15505/1/09 REV1 + COR1 + COR2

² 9976/09

³ 14276/21

⁴ EUCO 22/21

⁵ 7146/22

4. Pieņemot zināšanai 2023. gada 8. februārī pieņemto Komisijas paziņojumu un ieteikumu par Savienības noturības pret katastrofām mērķiem ⁶, kuros noteikts nesaistošs kopīgs pamats, lai stiprinātu ES kopējo spēju novērst katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām un aizsargāt iedzīvotājus, iztikas līdzekļus un vidi;
5. Atzīstot, ka Savienības civilās aizsardzības mehānismam (*UCPM*) ir svarīga loma Eiropas reaģēšanā uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām, tostarp, sniedzot palīdzību natūrā Ukrainai un citām valstīm, kuras skar Krievijas agresijas karš;

Eiropas Savienības Padome

6. Atzīst izaicinājumiem pilno laiku ar pilna mēroga karu Eiropā, klimata pārmaiņām un Covid-19 pandēmiju, uzsverot, ka, saskaroties ar ilgtermiņa, sarežģītu, pārrobežu un starpnozaru krīžu pieaugošo skaitu, ir svarīgi stiprināt visas sabiedrības noturību civilās aizsardzības kontekstā;
7. Atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu un ieteikumu par nesaistošiem Savienības noturības pret katastrofām mērķiem ⁷, tostarp attiecīgās pamatiniciatīvas, un uzsver, ka ir svarīgi veicināt papildināmību un iespējamās turpmākas sinerģijas ar tādiem citiem darba virzieniem ES un globālā līmenī kā Direktīvas par kritisko vienību noturību ⁸ īstenošana, Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, kā arī ES un NATO sadarbība, pilnībā ievērojot savstarpējas atvērtības un pārredzamības, iekļautības un savstarpīguma, un lēmumu pieņemšanas autonomijas principus un pamatojoties uz Savienības noturības pret katastrofām mērķiem un NATO septiņām pamatprasībām valstu noturības jomā, ko īsteno, izmantojot šim mērķim paredzētu ES un NATO strukturēto dialogu par noturību;
8. Atgādina, ka civilās aizsardzības jomā ir veikti sākotnējie pasākumi, lai stiprinātu visas sabiedrības noturību;

⁶ 6281/23 + ADD1, 6259/23

⁷ Komisijas Ieteikums (C/2023/400) (2023. gada 8. februāris) par Savienības noturības pret katastrofām mērķiem, 2023/C 56/01, OV C 56, 15.2.223., 1. lpp.; Komisijas Paziņojums COM(2023) 61 final.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2557 (2022. gada 14. decembris) par kritisko vienību noturību un Padomes Direktīvas 2008/114/EK atcelšanu, OV L 333, 27.12.2022., 164.–198. lpp.

9. Atzinīgi vērtē diskusijas par Eiropas iniciatīvu par informētību par krīzēm un gatavību tām un uzsver, ka tās pamatā vajadzētu būt visu apdraudējumu pieejai ar mērķi visiem iedzīvotājiem nodrošināt iespējas būt noturīgiem gadījumā, kad tiek traucētas sabiedrības funkcijas;
10. Atzinīgi vērtē Komisijas veiktos pasākumus, lai uzsāktu kartēšanu un priekšizpēti nolūkā vēl vairāk konceptualizēt Eiropas iniciatīvu par informētību par krīzēm un gatavību tām, ņemot vērā subsidiaritātes principu un to, ka vajadzīga elastība, lai dalībvalstis iniciatīvu varētu pielāgot valstu atšķirībām;
11. Atzinīgi vērtē pakāpenisku pieeju, kas sākas ar publiskā un privātā sektora sadarbības labas prakses kartēšanu un kas varētu veicināt privātā sektora iesaisti civilās aizsardzības aktivitātēs novēršanas, gatavības un reaģēšanas posmos;
12. Atzīst, ka ES civilās aizsardzības mehānisma (*UCPM*) reakcija uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu ir lielākā un sarežģītākā ES civilās aizsardzības operācija kopš *UCPM* izveides, un uzsver, ka civilā aizsardzība ir jāstiprina gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī;
13. Atgādina par Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centra (*ERCC*) un Padomes paveikto darbu, tostarp integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismu (*IPCR*) aktivācijas ietvaros saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu;
14. Jo īpaši atzīmē ierosinātos *CBRN* gatavības un reaģēšanas pasākumus, kurus ES un dalībvalstis varētu veikt, ņemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu;
15. Uzsver, ka ir svarīgi stiprināt gatavību *CBRN* incidentiem visā riska spektrā gan Ukrainā, gan ārpus tās;
16. Atzīst, ka īstermiņā ir jāveic vairākas darbības, lai vēl vairāk uzlabotu gatavību *CBRN* incidenta gadījumā, taču ir vajadzīgas arī ilgāka termiņa darbības, lai stiprinātu Savienības spēju sagatavoties *CBRN* incidentiem un reaģēt uz tiem;
17. Uzsver, cik svarīga ir valstu *CBRN* noturība un *CBRN* gatavības un reaģēšanas spēju stiprināšana gan valstu, gan ES līmenī, tādējādi palielinot ES noturību, kas vienlaikus ļaus sniegt atbalstu trešām valstīm, tostarp Ukrainai;
18. Uzsver, cik svarīga ir civilmilitārā sadarbība *CBRN* operāciju jomā, tostarp ES un NATO sadarbības ietvaros, pilnībā ievērojot saskaņotos pamatprincipus, lai nodrošinātu spēju

veidošanas centienu saskaņotību, pienācīgu, savstarpēju un nediskriminējošu informācijas apmaiņu un koordinētas reaģēšanas darbības;

Aicina dalībvalstis

19. Uzsvērt, ka ir vajadzīga pieeja, kas aptver visas sabiedrības noturību, ņemot vērā paralēlo ilgstošu, starpnozaru un pārrobežu krīžu pieaugošo skaitu;
20. Atbalstīt novēršanas un gatavības darbības, lai uzlabotu Savienības un tās dalībvalstu spēju izturēt tādas katastrofas sekas, kas izraisa vai spēj izraisīt daudzvalstu, pārrobežu ietekmi, veicinot nesaistošo Savienības mērķu noturības pret katastrofām jomā īstenošanu;
21. Apsvērt aktīvu līdzdalību iniciatīvās par informētību un gatavību ES līmenī, jo īpaši nesen ierosinātajā "*preparEU*", īpašu uzmanību pievēršot indivīda sagatavotībai un ņemot vērā vietējas, reģionālas un valsts iniciatīvas;
22. Iekļaut un attiecīgā gadījumā apmainīties ar informāciju par valstu kampaņām informētības par riskiem un gatavības tiem jomā, lai atbalstītu pamatiniciatīvas projekta darbību saskaņā ar Savienības noturības pret katastrofām 2. mērķi;
23. Attiecīgā gadījumā apsvērt iespēju vēl vairāk attīstīt publiskā un privātā sektora sadarbības praksi, kas uzlabo civilās aizsardzības aktivitātes novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā;
24. Turpināt izmantot iespējas piedāvāt un reģistrēt jaunas ar *CBRN* saistītas spējas Eiropas civilās aizsardzības rezervē (*ECPP*);

25. Uzlabot sadarbību Padomē, lai attiecīgā gadījumā atbalstītu koordināciju attiecībā uz saziņu, informēšanas darbībām un centieniem saistībā ar gatavību iespējamiem *CBRN* incidentiem. *IPCR* aktivēšanas laikā saistībā ar iespējamiem *CBRN* incidentiem prezidentvalstij attiecīgā gadījumā būtu jāuzdod neformālajam krīzes saziņas koordinatoru tīklam (*CCN*), kas ir daļa no *IPCR* mehānismiem, uzlabot saziņu ar sabiedrību un saskaņotu ziņapmaiņu par dažādiem notiekošās krīzes aspektiem. Prezidentvalsts un *IPCR* apaļā galda sanāksmes var arī uzdot *CCN* veikt citas konkrētas aktivitātes saistībā ar notiekošo krīzi, lai izpētītu iespējas kopīgai saziņai, informācijas darbībām un centieniem saistībā ar iespējamiem *CBRN* incidentiem;
26. Stiprināt dalību ar *CBRN* saistītā apmācībā un mācībās.

Aicina Komisiju

27. Visā Eiropas Savienības teritorijā, tostarp tālākajos reģionos, veicināt nesaistošo Savienības noturības pret katastrofām mērķu, tostarp pamatiniciatīvu, īstenošanu un kopā ar dalībvalstīm izvērtēt panākto progresu, pārskatīt un izstrādāt mērķus, ņemot vērā mainīgās vajadzības un darbības, kas veiktas, lai novērstu trūkumus, kuri konstatēti uz gūtās pieredzes, scenāriju izstrādes un katastrofu pārvarēšanas plānošanas pamata, izvairoties no administratīvā sloga un dublēšanas;
28. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt darbu pie kartēšanas un priekšizpētes, lai vēl vairāk konceptualizētu Eiropas iniciatīvu par informētību par krīzēm un gatavību tām, tostarp īpašus riskus, kas saistīti ar ES tālākajiem reģioniem;
29. Kopā ar dalībvalstīm veikt kartēšanu notiekošajai sadarbībai ar privāto sektoru ES un valstu līmenī civilās aizsardzības jomā, vienlaikus atzīstot dalībvalstu atšķirīgās pilnvaras un īstenošanas veidus.

Attiecībā uz īstermiņa *CBRN* pasākumiem aicina Komisiju

30. Uzlabot *CBRN* agrīnās brīdināšanas spējas, lai nodrošinātu efektīvu un savlaicīgu reaģēšanu, sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp starptautiskām organizācijām (piemēram, SAEA, *OPCW*);

31. Nodrošināt un veicināt īpašas, uz *CBRN* scenārijiem balstītas diskusijas ar dalībvalstīm, *UCPM* iesaistītajām valstīm un attiecīgajām organizācijām, lai izpētītu turpmākas darbības;
32. Veikt vajadzīgos pasākumus, lai izpētītu iespējas attiecīgā gadījumā dalībvalstīm regulāri sniegt *CBRN* specifisku informāciju saistībā ar karu Ukrainā un *CBRN* riskiem, tādējādi uzlabojot kolektīvo gatavību un apzinot atbalsta darbības;
33. Paātrināt Eiropas civilās aizsardzības rezervē reģistrēto *CBRN* spēju sertifikācijas procesu, turpināt veidot *rescEU* spējas un kopā ar dalībvalstīm un starptautiskām organizācijām izpētīt, kā *CBRN* spējas, kas ir pieejamas valstu līmenī vai citās organizācijās, var izmantot *UCPM* ietvaros;
34. Izpētīt turpmākas iespējas, kā atvieglot dalībvalstu *CBRN* aprīkojuma iepirkumu, tostarp *rescEU* ietvaros, apzināt veidus, kā vēl vairāk samazināt spēju izvēršanas laiku *CBRN* incidentu gadījumā, un izvērtēt jau veikto aktivitāšu un operāciju efektivitāti;
35. Kopā ar dalībvalstīm izpētīt risinājumus, kā veicināt dalībvalstu iespējas izvērst ar civilo aizsardzību saistītas *CBRN* spējas konfliktu skartajās valstīs, un turpināt pētīt iespējas Ukrainas personāla apmācībai;
36. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm izpētīt iespējas izveidot vai paplašināt esošos attālināta atbalsta mehānismus, lai pirmās palīdzības sniedzējiem un citiem darbiniekiem nodrošinātu ekspertu un analītisku atbalstu, izmantojot virtuālus līdzekļus.

Attiecībā uz ilgāka termiņa *CBRN* pasākumiem aicina Komisiju

37. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām organizācijām turpināt pētīt iespējas, lai nodrošinātu, ka *UCPM* uzskata par galveno kanālu ar civilo aizsardzību saistītu materiālu (grupu, aprīkojuma, krājumu u. c.) pieprasījumiem;
38. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt pētīt iespējas, kā novērst to, ka patlaban trūkst spēju, kas vajadzīgas, lai novērstu lielu *CBRN* incidentu kaskādes efektu;

39. Izpētīt, kā palielināt tirgus piekļuvi dažādu veidu ar *CBRN* saistītam aprīkojumam, piegādēm un materiāliem, nodrošinot ilgtermiņa iegādes prognozējamību;
 40. Civilās aizsardzības iestādēm veikt turpmākus pasākumus saistībā ar attiecīgām apmācības un mācību vajadzībām un, ja iespējams, organizēt regulārāku civilās aizsardzības *CBRN* apmācību un mācības;
 41. Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt apspriest, kā veikt turpmākus pasākumus un īstenot ierosinātos pasākumus.
-